

Toekomstwijzer Seksualiteit en Diversiteit

2021-2022

SECTIE PSYCHOLOGIE STUDENTEN
NEDERLANDS INSTITUUT VAN PSYCHOLOGEN

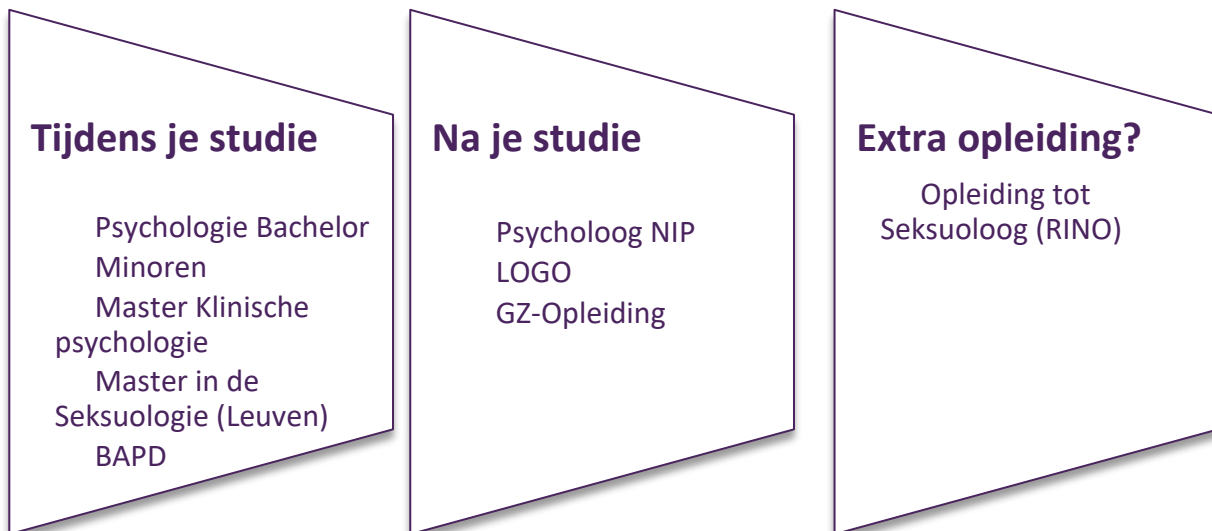
Wat is een seksuoloog?

Een seksuoloog is een gz-psycholoog of een arts, die gespecialiseerd is in seksuele problemen.¹ Pas nadat je bent afgestudeerd als GZ psycholoog kun je de opleiding volgens om seksuoloog te worden. Tijdens je studie(s) en werk kun je je uiteraard al verdiepen in de thematiek en (werk)ervaring opdoen. In deze toekomst wijzer lees je wat de stappen zijn om seksuoloog te worden en welke andere opties er zijn om je verder te specialiseren op dit thema.

Een deskundig seksuoloog

Ondanks dat de titel 'seksuoloog' niet is beschermd, is het worden van een seksuoloog werkzaam binnen de GGZ niet eenvoudig. In Nederland kunnen alleen BIG-geregistreerden psychologen of artsen de titel 'seksuoloog NVVS' behalen na afronding van de post academische opleiding tot seksuoloog bij de RINO groep. De NVVS (Nederlands Wetenschappelijke Vereniging voor Seksuologie) heeft een register voor geaccrediteerde seksuologen. Alleen de titel 'seksuoloog NVVS' staat borg voor kwaliteit die toetsbaar is. Deze titel is een kwaliteitskeurmerk en is merkenrechtelijk beschermd. De seksuologen met deze titel hebben voldaan aan de kwaliteitseisen van de NVVS. Een seksuoloog NVVS werkt meestal in een tweedelijns instelling (ziekenhuis of GGZ-instelling), maar kan ook soms in de eerste lijn werkzaam zijn in een zelfstandige praktijk.²

Hoe word je seksuoloog?

¹ <https://www.seksindepraktijk.nl/seksualiteit-bespreken/wanneer-verwijst-u-door/wat-een-seksuoloog>

² <https://www.nvvs.info/clienten/seksuologische-hulpverlening/seksuoloog-nvvs>

Master klinische psychologie & GZ-opleiding

Uiteraard kun je als (basis)psycholoog al wel beginnen te werken met seks gerelateerde casuïstiek onder toezicht van een BIG geregistreerde psycholoog. Wil je je echt specialiseren en door studeren als seksuoloog dan moet je na je master klinische psychologie ook de GZ-opleiding hebben afgerond. Zonder deze opleiding kun je niet deelnemen aan de opleiding tot seksuoloog. Aan de opleiding kunnen namelijk alleen BIG-geregistreerde psychotherapeuten, psychiaters, artsen, klinisch psychologen en GZ-psychologen deelnemen³

Om GZ-psycholoog te kunnen worden moet je aan een aantal vereisten voldoen, waar je al tijdens je studie mee moet beginnen. Lees hier meer over in de [Toekomstwijzer van de Sectie Geestelijke Gezondheidszorg](#).

De eerste stap na afstuderen is het behalen van het dienstmerk Psycholoog NIP. Met dit dienstmerk kan je aantonen dat je werkervaring hebt opgedaan als psycholoog. Tevens is het een teken van kwaliteit. Om het dienstmerk te kunnen aanvragen dien je lid te zijn van het NIP en 1440 uur werkervaring te hebben. De werkervaring toon je aan door twee verklaringen van andere Psychologen NIP. Het is aan te raden om na je studie meteen lid te worden van het NIP, aangezien de titel 'psycholoog' geen beschermde titel is en je door lidmaatschap van het NIP kan aantonen dat je een universitair afgestudeerde psycholoog bent. Voor lidmaatschap dien je namelijk je diploma te overleggen als bewijsstuk. Daarnaast laat je als lid van het NIP zien dat je je houdt aan de beroepscode van het NIP. Wanneer je lid bent van SPS-NIP en wilt overstappen naar het starters lidmaatschap, krijg je de eerste twee jaar na afstuderen een fikse korting op het NIP-lidmaatschap.

Master stage klinische psychologie

Het is aan te raden om tijdens je master waar mogelijk al een seksuologische onderwerp te zoeken voor scriptie en/of praktijkstage. Creatief en breed zoeken voor een stage is belangrijk. Je kunt denken aan verslavingsinstellingen (seks & relatie verslavingen), genderpoli (Amsterdam & Nijmegen), of seksuologie poli (Amsterdam & Leiden) maar ook eerstelijns GGZ instellingen hebben vaak verschillende behandelingen omtrent seksuele casuïstiek. Verder kun je ook nog denken aan centrum voor seksueel geweld, trauma centra, instellingen voor jongvolwassenen of juist binnen de psychiatrie. Benader instellingen actief en begin op tijd met zoeken!

Master in de seksuologie (Leuven)

Ook is er een mogelijkheid om de master seksuologie in Leuven te doen. Bij deze master denk je op een wetenschappelijke manier en vanuit verschillende disciplines na over seksualiteit en relaties. De opleiding creëert ook meer bewustwording van je eigen houding tegenover relaties en seksualiteit. Daarnaast maak je kennis met een aantal beroepen waarin seksuologen kunnen worden tewerkgesteld. In het programma gaat er in het bijzonder aandacht naar het onderzoek rond en de praktijk van de seksuologische hulpverlening – en in beperkte mate naar vormings- en preventiewerk rond relationele en seksuele voorlichting – en naar onderzoekswerk in het brede veld van de seksuologie. Je wordt ook voorbereid om

³ <https://www.nvvs.info/professionals/opleidingen-registratie/aanbod>

over seksualiteit en relaties te spreken voor een breder, niet-wetenschappelijk gevormd publiek.⁴ Klik [hier](#) voor meer informatie over de master in Leuven.

Let op:

In België werkt het soms net wat anders dan in Nederland, deze tweejarige master is dan ook geen vervanging of verkort traject om in binnen de GGZ in Nederland te werken. Zo kan je bijvoorbeeld niet je BAPD halen, maar dit zal je moeten halen via de Open Universiteit. Houd er rekening mee dat dit minstens 1000 euro extra kost. Kijkt [hier](#) voor meer informatie over het behalen van de BAPD via de Open Universiteit. Daarnaast dien je ook in het bezit te zijn van een BIG-registratie en over voldoende werkuren en supervisie te beschikken om geaccrediteerd te worden door de NVVS.⁵ Deze optie is vooral interessant voor studenten die of al een master Klinische Psychologie hebben behaald of weten dat ze uiteindelijk niet specifiek binnen de GGZ willen werken.

Opleidingen

Opleiding seksuoloog

De opleiding seksuoloog is een tweejarige multidisciplinaire postacademische opleiding waarmee je het theoretische deel van de opleiding tot Seksuoloog NVVS kunt behalen. De opleiding wordt gegeven door RINO Groep in Utrecht of Amsterdam. Kijk [hier](#) voor meer informatie over deze opleiding.

Voor wie?

- GZ-psycholoog BIG
- Psychotherapeut BIG
- Klinisch psycholoog BIG
- Psychiater
- Arts

(Meer over de GZ-opleiding en BIG-registraties in [de toekomstwijzer van de GGZ](#))

De inhoud van de opleiding is gericht op het verwerven van kennis, het leren van vaardigheden en het ontwikkelen van een adequate attitude, noodzakelijk voor probleemverheldering, diagnostiek en behandeling van seksuele problemen en disfuncties.

Voor de opleiding gelden enkele toelatingscriteria. Aan de hand van je cv en een gesprek wordt bepaald of je tot de opleiding wordt toegelaten. Aan de opleiding zijn kosten verbonden.⁶

⁴ <https://www.nvvs.info/professionals/opleidingen-registratie/aanbod>

⁵ <https://www.nvvs.info/professionals/nascholing/nvvs-congressen/itemlist/category/12-opleidingen>

⁶ <https://www.nvvs.info/professionals/opleidingen-registratie/aanbod>

Opleiding HBO Niveau

Opleiding consulent Seksuele Gezondheid NVVS – let op: HBO-niveau.

De consulent seksuele gezondheid NVVS is vaak een psycholoog, verpleegkundige, (bekken)fysiotherapeut, agoog, pedagoog of docent, die counseling geeft, voorlichting en preventie uitvoert en vormgeeft, zelf interventies ontwikkelt, praktijkonderzoek opzet en adviezen geeft of beleid maakt op het gebied van seksuele gezondheid. Een consulent kan cliënten of hun omgeving, maar ook professionals en/of organisaties ondersteunen op het gebied van seksuele gezondheid.

Er zijn consulenten die zich gespecialiseerd hebben in een specifieke doelgroep, problematiek of competentie. Zo zijn er consulenten die zich richten op mensen met een psychiatrische of verstandelijke beperking, jongeren of juist op ouderen. Een consulent kan als zelfstandige werkzaam zijn of werken binnen een organisatie of instelling (bv GGD, Rutgers, scholen, instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking, revalidatiecentra). Het werkveld van een consulent is breed georiënteerd. Kijk [hier](#) voor meer informatie over deze opleiding.

Voor wie?

- Masterpsychologen
- Verpleegkundig specialist
- Hbo-verpleegkundige
- Sociaalpedagogisch hulpverlener
- Maatschappelijk werker
- Vaktherapeut
- Leerkracht/leerlingbegeleider/RT'er

Voorwaarden voor de opleiding tot consulent seksuele gezondheid NVVS

Je dient ten minste te beschikken over een afgeronde relevante hbo-opleiding en 2 jaar relevante werkervaring. Tijdens de opleiding dien je gedurende minimaal 4 uur per week werk te hebben op het gebied van seksuologie, dit kan in de vorm van stage.

Kostenplaatje

Opleidingen		Kosten
Nederland	Collegegeld (per jaar)	€ 2.143*
	BAPD via Universiteit	€ 0,00
	GZ-Opleiding	€ 19.260*(veelal betaald door werkgever)
België	Collegegeld (per jaar)	€ 962*
	BAPD via OU	Optie 1. Zelf regelen en betalen supervisor +/- €1.168 *
		Optie 2. Alle kosten inbegrepen +/- €2.248,00
Opleiding seksuoloog		€ 6.695*
Opleiding consulent Seksuele Gezondheid NVVS		€ 7.450*
Post-hbo opleiding seksuologie		€ 2.995*

* deze kosten zijn exclusief bijkomende kosten

Extra's

Er zijn een aantal minoren op verschillende universiteiten omtrent seksualiteit en diversiteit. Hieronder per universiteit de verschillende minoren en mastertracks:

Radboud Universiteit Nijmegen

[klik](#) hier voor een overzicht.

- *Minor Gender, cultuur en maatschappij*
 - In deze minor verdiepen de studenten zich in de maatschappelijke en culturele achtergrond van sekseverhoudingen en seksualiteit en de representaties daarvan.
- *Cultural Sexuality Studies*
 - In deze minor bestuderen studenten seksualiteit vanuit een cultureel, sociaal en historisch perspectief.
- *Gender in kunst, cultuur en geschiedenis*
 - De minor Gender in kunst, cultuur en geschiedenis biedt studenten de gelegenheid zich te verdiepen in de historische en culturele achtergronden van sekseverhoudingen en representaties van gender in literatuur, geschiedenis, kunst, en materiële cultuur.

Universiteit van Amsterdam

[klik](#) hier voor een overzicht.

- *Mastertrack Gender, Sexuality and Society*
 - In deze mastertrack doe je onderzoek naar de verschillen in groepen van mannen, vrouwen en verschillen tussen deze groepen. Dit zal worden geplaatst in een breder perspectief van sociale identiteiten, politieke macht en processen van exclusie en inclusie.
- *Minor Gender and Sexuality*
 - De minor Gender & Sexuality bestudeert machtsverhoudingen op basis van gender en seksualiteit vanuit een interdisciplinair sociaal wetenschappelijk perspectief. Het onderzoekt hoe een dergelijke macht is gestructureerd en hoe het het sociale en politieke leven vormgeeft, zowel in het openbaar als in de privésfeer.
- *Introduction to Sexuality Studies (Summer School)*

Universiteit Leiden

- *Minor Gender and Sexuality in Society and Culture*
 - Deze minor onderzoekt sociale constructies van vrouwelijkheid en mannelijkheid, normale en perverse seksualiteit en raciale markering door middel van culturele teksten zoals manifesten, muziekvideo's, romans, poëzie, schilderijen, films, commercials, beeldhouwkunst, geschriften en geschiedschrijving. Het heeft tot doel het hedendaagse culturele activisme te verbinden met relevante genealogieën van intellectuele striktheid.
 - Kijk [hier](#) voor meer informatie

Universiteit Utrecht

- *Minor Gender Studies*
 - Deze belangrijke minor biedt de kans om te leren over historische en hedendaagse feministische bewegingen en over de krachten die zowel gender als etniciteit momenteel uitoefenen in de samenleving.
 - Kijk [hier](#) voor meer informatie
- *Master Genderstudies (1 en 2 jarig)*
 - Kijk [hier](#) voor meer informatie
- *NOISE Summer School*
 - Kijk [hier](#) voor meer informatie

Ik hoop je hiermee een duidelijk overzicht te hebben gegeven over hoe je seksuoloog kunt worden en wat de vereisten hiervoor zijn. Ondanks dat 'de weg' vrij moeilijk is, zijn er tal van gerelateerde onderwerpen en opleidingen waarbij je, je (indirect) kunt verdiepen in het gebied van seksualiteit: Relatietherapieën, onderwijs/educatie, gezondheidszorg, verloskunde, revalidatie, (medische) Antropologie, Sociologie, mediawetenschappen etc.

Voor vragen en opmerkingen kun je mailen naar sisseksualiteit@spsnip.nl, de netwerkcoördinator via netwerkcoordinator@spsnip.nl of naar het NIP via info@psynip.nl.

Heb je vragen, opmerking of wil je meer weten?

T (030) 820 15 68

E sps-nip@psynip.nl

W www.spsnip.nl

F www.facebook.com/SPSNIP

Bezoekadres:

HNK Centraal Station
Arthur van Schendelstraat 650
3511 MJ Utrecht

Postadres:

SPS-NIP
Postbus 2085
3500 GB Utrecht